

24 ΑΥΓ. 2012

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ
ΕΛΕΓΧΟΥ

Αθήνα, 24.8.2012
Αρ. Πρωτ.: ΥΠ.ΠΑΙ.Θ.Π.Α./ΓΡ.ΑΝ.ΥΠ./Κ.Ε./14

Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-362, 363, 368
Fax : 210-82.01.426

ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
ΚΟΙΝ: 1. Βουλευτή κ. Βύρωνα Πολύδωρα

Θέμα: Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 517/30.7.2012 Ερώτηση

Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτοκόλλου 517/30.7.2012 Ερώτησης του Βουλευτή κ. Βύρωνα Πολύδωρα και σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες υπηρεσίες μας, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Στον ναό των Περιβολίων Φιγαλείας συνεχίσθηκε κατά το 2011 η ανασκαφική έρευνα, στο πλαίσιο ιδιαιτέρως ανανέωσης εκ μέρους του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου έγκρισης ολοκλήρωσης της συστηματικής ανασκαφής στη θέση αυτή. Κατά την ολιγοήμερη έρευνα οι εργασίες συνεχίσθηκαν υπό την θεμελίωση του μνημείου για ποικίλες διαπιστώσεις επί της κατασκευής του. Η μη αναμενόμενη ανεύρεση μικκύλων χειροποίητων αγγείων —προφανώς αναθηματικών— υπό τα θεμέλια, πιστοποιεί με βεβαιότητα την χρήση του χώρου κατά τους αρχαϊκούς χρόνους, όπως άλλωστε συμβαίνει σε πλείστες ανάλογες περιπτώσεις τόσο στην Ελλάδα γενικώς, όσο και στην ευρύτερη περιοχή της Φιγαλείας ειδικότερα. Στο μνημείο επανατοποθετήθηκε η συντηρηθείσα στα εργαστήρια του Μουσείου Ολυμπίας βάση του λατρευτικού αγάλματος, το δε δομικό υλικό του κτίσματος έχει πλήρως διευθετηθεί στον περιβάλλοντα χώρο του ναού, για να μελετηθεί.

Ο αιφνίδιος θάνατος του καθηγητού F.A.Cooper τον Σεπτέμβριο του 2011, λίγες ημέρες πριν την έναρξη των εργασιών στο μνημείο, το οποίο, τιμητικώς και στη μνήμη του, ως εμβριθούς μελετητή του ναού του Επικουρίου Απόλλωνος και της αρχαίας φιγαλικής τοπογραφίας, έλαβε την συμβατική ονομασία «ναός Cooper», ανέστειλε παντελώς τις προγραμματισθείσες προκαταρκτικές εργασίες μελέτης αναστήλωσης του μνημείου. Οι εργασίες αυτές είχε συμφωνηθεί να γίνουν, κατόπιν συνεννοήσεως του αιμνήστου καθηγητού με την Προϊσταμένη της Ζ΄ Εφορείας Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων, στο πλαίσιο χρηματοδοτούμενου από το Πανεπιστήμιο της Minnesota ερευνητικού προγράμματος μελέτης των κλασικών ναών της Πελοποννήσου με ομάδα μεταπτυχιακών σπουδαστών. Η προοπτική αυτή σκοπό είχε να λειτουργήσει αναπληρωτικώς για τη μη αξιοποιηθείσα χορηγία 200.000 € του Ιδρύματος Σταύρος Νιάρχος, την οποία είχε εξασφαλίσει το 2006 ο ως άνω ερωτών Βουλευτής.

Η έρευνα στο ναό των Περιβολίων συνεχίσθηκε υπό την θεμελίωσή του επί δύο εβδομάδες, και κατά τον Ιούλιο τρέχοντος έτους, και αναμένεται να ολοκληρωθεί τον Σεπτέμβριο, ώστε να ακολουθήσει η κατάχωση του μνημείου έως το δάπεδο της βάσεως του λατρευτικού αγάλματος. Δεν προγραμματίστηκαν εργασίες σχετικές με τη μελέτη αναστήλωσης του ναού, τουλάχιστον για το έτος αυτό, δεδομένου ότι η Ζ' Εφορεία είχε αναλάβει την υποχρέωση προετοιμασίας της μεγάλης περιοδικής έκθεσης «ΟΛΥΜΠΙΑ. Μύθος- Αγώνες- Λατρεία», που θα εκπροσωπήσει με λαμπρότητα την Ολυμπία και τη χώρα μας στο Βερολίνο και αλλού, στο πλαίσιο των XXX θερινών Ολυμπιακών Αγώνων του Λονδίνου (εγκαινιάζεται στις 30 Αυγούστου στο Martin- Gropius- Bau του Βερολίνου).

Η περαιτέρω ανάδειξη του ναού των Περιβολίων έγκειται αποκλειστικώς στην πρόοδο και ολοκλήρωση του αναστηλωτικού έργου, δεδομένου ότι το αμιγώς ανασκαφικό ήταν το έλασσον και έχει ουσιαστικά φθάσει στο τέλος του. Για το θέμα της αναστηλωτικής μελέτης του δομικού υλικού ενδέχεται να γίνουν εκ νέου συνεννοήσεις για οικονομική συνδρομή του Πανεπιστημίου της Minnesota των Η.Π.Α, ώστε να προχωρήσει η συνεργασία με την ομάδα μελετητών του Cooper, εφόσον υπάρχει ακόμη ενδιαφέρον εκ μέρους τους. Διαφορετικά, πρέπει να αναζητηθούν και να εξευρεθούν πόροι από άλλη πηγή χρηματοδότησης.

Σύμφωνα με τη Ζ' ΕΠΚΑ, τα περιθώρια έρευνας στο περιβάλλον του ναού των Περιβολίων είναι ανοκτά, όπως έχει αποδειχθεί από τις δοκιμαστικές τομές του έτους 2006, οι οποίες κατέδειξαν ότι πρόκειται για οργανωμένο ιερό, αγνώστου, προς το παρόν, λατρευόμενης θεότητας. Δεδομένων των οικονομικών συνθηκών, η έρευνα αυτή θα ήταν επιθυμητή στο πλαίσιο ενός ερευνητικού προγράμματος, το οποίο θα μπορούσε να αναλάβει η Ζ' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Kumamoto της Ιαπωνίας, που θα ήταν και χρηματοδότης. Παρ' όλο, όμως, που, κατά τα έτη 2010-2012, η επιστημονική ομάδα των Ιαπώνων προχώρησε ικανοποιητικά σε εργασίες αποτύπωσης των τειχών και άλλων μνημείων της Φιγαλείας, στη σύνταξη γενικότερου τοπογραφικού χάρτη της περιοχής καθώς και σε γεωφυσική διασκόπηση, στο πλαίσιο συνεργασίας της στην συστηματική ανασκαφή των Περιβολίων, ακόμη δεν έχει ιδρυθεί επίσημος επιστημονικός φορέας (Ίδρυμα ή Ινστιτούτο) της Ιαπωνίας, δυνάμενος, βάσει της κειμένης αρχαιολογικής νομοθεσίας, να αναλάβει συστηματικό ερευνητικό έργο σε συνεργασία με την Εφορεία. Υπό ένα τέτοιου είδους σχήμα, και τηρουμένων των προϋποθέσεων που θέτει η αρχαιολογική νομοθεσία, θα ήταν δυνατόν να τεθούν οι βάσεις και για την επιθυμητή συστηματική έρευνα της ίδιας της αρχαίας πόλης Φιγαλείας.

Εσωτερική Διανομή:

1. Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού
Γραφείο Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
2. Γραφείο Γενικής Γραμματέως Πολιτισμού
3. ΔΙΠΚΑ
4. Ζ' ΕΠΚΑ

